

Fairdata-verkosto - kokous 19.2.2021

Liity sähköpostilistalle: <https://postit.csc.fi/sympa/subscribe/fairdata-verkosto>

Aika: Perjantai 19.2.2021 klo 13-14.30

Etäkokoushuone: <https://cscfi.zoom.us/j/64392772680?pwd=NUt5bzh6VW96bTdlbUhwK1J0eU9hQT09>

Nauhoite: <https://kannu.csc.fi/s/YdX73MREWfdX2MS>

Wikimerkintä: <https://wiki.eduuni.fi/x/hhopCw>

Asialista + muistio

1. Fairdata verkoston esittely

- Fairdata-verkoston toimintaa tukee mm. datatukiverkosto, joka toimii CSC:n ja tutkimusorganisaatioiden datatukihenkilöstön yhteistyön tukena. [Datatukiverkoston wikisivu](#) (ml. liittymisohjeet)*
- Soveltuuko IDA tai muu Fairdata palvelu projektin aikaiseen tutkimusaineiston tallentamiseen, jossa käsittelijöinä on mahdollisesti muita kuin suomalaisten korkeakoulujen tutkijoita? Esimerkiksi kv-projektissa kansainväliset tutkijat tai yrityksen edustajat suomalaisten korkeakoulujen tutkijoiden lisäksi? Jos soveltuu, niin onko käyttö tällöin maksullista suomalaisten korkeakoulu henkilöstön ulkopuolisille?*
 - Kyllä soveltuu. IDA on suomalaisille korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille ja näiden projektitilaan voi liittää myös ns. ulkopuolisia (ml. yritys yhteistyökumppaneita ja kv-toimijoita). [CSC:n ohjeet yhteistyökumppaneiden liittämiseen projektiin](#).*
 - Projektinaikaisen datan jakopaikkana vaihtoehtona on myös Allas. Jos dataa ei ole tarkoitus julkaista tai miettiä pitkäaikaissäilytystä, niin väliaikaisemmalle tallennuspaikalle on myös muita vaihtoehtoja CSC:llä. [Yleistietoa CSC:n tarjoamista tallennuspalveluista](#)*
- Mikä on arvonnäätys- ja seurantapolitiikka Fairdata PAS-palvelussa?*
 - Säilytyspäätöksessä arvioidaan aineiston merkittävyyttä (arvonnäätys on OKM:n ja organisaation välinen asia). Yksi hyvä kriteeri esim. on, jos aineistoa ei pystytä tuottamaan uudestaan. Eli Fairdata-palvelut ei tee säilytyspäätöstä, vaan hyödyntävä organisaatio ehdottaa tutkimusaineistoa säilytettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriölle, joka puolestaan myöntää tutkimusaineistolle käyttöoikeuden PAS-palveluun.*
- Miten henkilötiedot pitäisi ottaa huomioon PAS-palvelussa?*
 - PAS-palvelusopimuksessa erikseen määritelty tämä käsittelytoimien kuvaus. Aineiston omistajuus säilyy organisaatiolla.*
- Kannattaa tutustua myös [Fairdata-palveluiden usein kysyttyihin kysymyksiin](#).*

2. Metax-integroinnit organisaatioille

- Metaxin osalta organisaatiotason ohjeistusta kerätään jatkossa Fairdata-verkoston sivuille: [Organisaation aineistojen kuvailutiedot Metaxiin](#)*
 - Tulee täydentymään tietosisällön, tietojen toimittamisen ja tietojen hyödyntämisen osalta*
- Esitys: Jyväskylän yliopiston metatietoympäristö (Juuso Marttila, Jussi Pajari)*
 - Kommentoitu, että metadatan raportointi ja seuranta varsinkin avoimen datan osalta varmaan tulee yleistymään ihan jokaisessa organisaatiossa.*
 - [Yksi JYX datasetti esimerkkinä Etsimestä](#)*

3. Aineistojen näkyminen Tiedejatutkimus.fi-portaalissa

- [Esitely testipuolella Fairdata-aineistojen näkymistä Tiedejatutkimus.fi:ssä](#). Tuotantoonvienti lähiaikoina, kun siirtoja saadaan hiottua*
- Tarkoituksena liittää metatietoja toisiinsa niin, että esim. aineisto tekijä ja hänen julkaisunsa linkittyvät tekijän kautta toisiinsa. Keskeistä tässä on hyödyntää ORCIDia*
- Etsin-palvelu ei ole poistumassa, vaikka aineistoja voi jatkossa selailla myös Tiedejatutkimus.fi:ssä.*
- [Tähän aiheeseen palataan seuraavissa kokouksissa](#)*

4. Fairdata-kokonaisuuden 2021 kehityssuunnitelma ja mahdolliset tulevat kokousaiheet

- Kehityssuunnitelmaa ylläpidetään verkoston sivuilla: [Fairdata-kehityssuunnitelma](#)*
 - Alustettu lyhyesti mm. IDA-käyttösuojien hallintamallin päivitystä: Yksi Fairdata-verkoston tuleva keskusteluaihe on IDAn tallennuskapasiteetin jako eri organisaatioiden kesken. OKM on viime vuosina vastannut organisaatioiden IDA-tila-anomuksiin ja erillismyöntöhakemuksiin. Nyt mallia halutaan muuttaa. OKM ei ole jatkossa mukana prosessissa. IDAn kapasiteetin jakoperusteisiin halutaan kommentteja IDAa käyttävien organisaatioiden edustajilta. Tästä asiasta ollaan järjestämässä oma kokouksensa (ks. kohta 6).*
 - Kehityssuunnitelmasta: Ilmeisesti maailmalla olevien, tutkijoiden julkaisemien aineistojen löytäminen dryadeista ja zenodoista kiinnostaa useampaakin organisaatiota. Onko tätä mahdollista tai järkevää ratkaista yhdessä / kansallisesti? Tutkimustietojärjestelmätkin saattavat osata tämän tempun jonain vuonna, mutta odottavan aika on pitkä.*
 - Pidetään asia mielessä ja sisällytetään tuleviin kokouksiin/keskusteluihin.*

5. Toiveet verkoston suhteen

- Kommentoitu, että verkosto vaikuttaa hyvältä ja ylipäänsä on hyvä jakaa tietoja ja pystyä kysymään asioita. Lisäksi Uudet ominaisuudet ja suunnitelmat sekä niihin mahdollisesti vaikuttaminen kuulostavat hyvältä. Myös vertaistuki ja kokemusten jako ovat tarpeen.*
- Usein organisaatioissa ollaan eri vaiheissa palveluiden käyttöönotossa olisi hyödyllistä suunnitella koulutuksia ja keskustelua verkostossa myös tästä näkökulmasta.*

6. Tulevat kokouspäivämäärät

- Ehdotus Fairdata-verkoston kokouksiksi:*
 - Perjantai 26.3. kello 13-15*
 - Torstai 20.5. kello 13-15*
- Ehdotus IDAn tallennuskapasiteetin hallintamallin suunnittelukokoukselle:*
 - Tiistai 16.3. kello 13-15*
 - [Samana päivänä on TENKin Etiikan päivä katsotaan mahdollista uutta ajankohtaa kokoukselle.](#)*

7. Tulevia tilaisuuksia

- Fairdata-palvelut TKI-aineistojen hallinnassa - torstai 11.3. klo. 9-10:30*
 - [Ohjelmisivu](#) - ei ilmoittautumista*

- b. *Tutkimustietovarannon webinaari tiedon tuottajille - keskiviikkona 7.4. klo. 14-15:30*
 - i. *[Tilaisuuden wikisivu](#) - ei ilmoittautumista*

8. Uudet ominaisuudet Fairdata-palveluissa

- a. Qvain
 - i. DOI-tunniste mahdollista luoda datan sijaitessa IDAssa
 - 1. *[Ennen pelkkä URN-tunniste oli mahdollinen.](#)*
 - ii. Mahdollisuus luoda kumulatiivinen aineisto
 - iii. Aikaisemman aineiston käyttäminen pohjaksi uudelle
 - iv. Luonnokset ja selkeämpi versionhallinta
 - v. Suoraviivaisempi IDA-tiedostojen lisääminen
- b. Etsin
 - i. Lataustoiminnallisuus uusittu

Kaikki kommentit, kehitysehdotuksen, puheenaiheet ym. otetaan mielellään vastaan! Kysymyksiä ja ehdotuksia voi lähettää osoitteeseen [fairdata \(at\) csc.fi](mailto:fairdata@cs.csc.fi)